

COMMEMORACIÓ DELS FETS DE LA GLEVA DE 1714

ÒMNIUM

LLENGUA CULTURA PAÍS

OSONA

Voltreganès

ÍNDEX

La història.....	3-4
La commemoració.....	4-6
Els antecedents.....	6-7
Programa d'actes 2014.....	7-8
Actes paral·lels.....	8-11
Enllaços i contacte	11-12
Crèdits.....	13-14

LA HISTÒRIA; 300 anys de resistència

En el context de la Guerra de Successió, el Santuari de la Mare de Déu de La Gleva fou escenari d'un interessant episodi històric, que fins fa poc temps s'havia mantingut en l'oblit. La documentació que s'ha recopilat sobre aquells esdeveniments explica que a principis de 1714 estaven reclutats prop de Sant Hipòlit uns 1400 homes, per formar part de l'exèrcit català. L'objectiu d'aquest grup era auxiliar a les tropes austriacistes de la ciutat de Barcelona, que rebien l'embat de les tropes franco-castellanes. Les forces borbòniques, en assabentar-se d'aquesta mobilització d'homes, no van dubtar en atacar-los per imposar la seva superioritat en tècnica militar i en efectius disponibles. Amb el comte de Montemar al capdavant, llançaren l'atac borbònic, mentre que els dirigents de l'exèrcit català a la Plana de Vic (els capitans Joan Casanovas i Josep Cararac) van optar per enviar un destacament de 300 homes a defensar l'estratègic Santuari de La Gleva, davant l'arribada de les forces borbòniques. L'esperança dels catalans era aturar l'atac dels enemics, mentre es demanava reforços al Marquès de Poal, màxim responsable de l'exèrcit català de l'interior.

Després dels primers enfrontaments entre les dues forces, el capità Cararac va aconseguir atrinxerar-se amb 120 homes dins el Santuari de La Gleva, aturant la primera ofensiva borbònica. A partir d'aquest moment, es va iniciar un setge al Santuari sense treva. Fou al tercer dia quan el capità Cararac va ser abatut, al rebre un tret de bala durant la revisió de defenses que efectuava a primera hora del matí. El seu relleu el prengué el capità Rata, de Sant Hipòlit.

Amb el pas de les hores, i mort Cararac, prengueren pes les gestions dels capellans per pactar una rendició, a les quals el capità Rata va accedir amb una condició: que es respectés la vida de tots els homes que defensaven el Santuari, per tal de ser lliurats en pel proper intercanvi de presoners. Arribada la nit d'aquella mateixa jornada, el capità Rata fugia, i l'endemà es produí la rendició. Les tropes borbòniques van trencar el pacte, i els 120 homes refugiats al Santuari de La Gleva van ser executats sense miraments.

Al despuntar l'aurora del dia següent, el Marquès de Poal arribà amb els seus reforços, 4000 homes, que no van ser a temps de socórrer als herois que van protagonitzar el que avui coneixem com els Fets de La Gleva de 1714. Aquell episodi no s'esdevingué en va, ja que l'exèrcit català sí que va poder fer retirar del Voltreganès les tropes borbòniques, que no obstant tornarien unes setmanes després i calarien foc a la Vila de Sant Hipòlit, en un tràgic 12 de febrer de 1714. Altres viles van córrer la mateixa sort a mans franco-castellanes, com ara Torelló, Oristà, Prats de Lluçanès, o Moià. A nivell de tot el país, la victòria de Felip V i l'entrada dels borbònics suposà la pèrdua definitiva de la sobirania per Catalunya, quedant els catalans destinats a una supremacia castellana de la que encara avui dia paguem les conseqüències.

LA COMMEMORACIÓ

L'any passat, els ajuntaments de les Masies de Voltregà i Sant Hipòlit de Voltregà, van declarar la Commemoració, com a Festa d'interès local i s'ha demanat al Consell Comarcal d'Osona que sigui declarada Festa d'interès comarcal amb la perspectiva de ser-ho a nivell nacional.

Durant aquesta jornada es duen a terme un seguit d'actuacions carregades de simbolisme, amb les quals també es crea a través de l'estendard del Santuari de La Gleva (utilitzat per aquestes dates com a símbol representatiu de la Columna de combatents del Voltreganès), un enllaç entre aquesta trobada i la participació del Voltreganès a la Marxa dels Vigatans del 10 de setembre, esdeveniment per excel·lència de record del 1714 a la comarca d'Osona.

Per preparar bé els actes, la secció local d'Òmnium demana suport a la ciutadania del Voltreganès, i fa una crida de voluntaris que poden assistir a les 2 últimes reunions preparatòries que es faran els dimarts 4 i 11 de febrer al Puntàs a les 9 del vespre. També us demanem que pengeu estelades als balcons des d'una setmana abans de la Commemoració i ja no les retireu fins que s'acabi el procés d'alliberament nacional del

poble de Catalunya. Ja que com s'explica als actes paral·lels, aquest any ens hem proposat fer el rècord mundial de més banderes penjades públicament per habitant. Moltes gràcies.

Arribada dels reclutats osonencs a Sant Hipòlit i relleu de portadors: La commemoració s'inicia davant l'Església de Sant Hipòlit de Voltregà, on es simbolitza l'acolliment que els vilatans de la zona van oferir a aquells 1400 homes que reunien forces per combatre l'exèrcit borbònic. Danses tradicionals catalanes o expressions de cultura popular, com ara gegants o bastoners, acompanyen també l'arribada dels Miquelets que provinents del Lluçanès van arribar posteriorment a socórrer la vila. En aquest moment, presideixen l'escena el portador de l'estendard del Voltreganès de l'any anterior i la persona que el rellevarà en aquesta tasca. Davant de tots els assistents es du a terme el relleu entre els portadors de l'estendard, enguany, que es celebra el tricentenari dels fets, Xevi Vigué el traspasarà a David Ventura, coordinador d'Òmnium Voltreganès i de l'organització dels Fets de La Gleva de 1714 des de la primera edició. Qui el pren a les seves mans el retornarà de nou a mans del Mossèn de La Gleva, que el guardarà al Santuari on pertany. Uns mesos més tard, el 10 de setembre, aquell portador que en aquest moment ha pres el relleu serà el que encapçalarà la Columna del Voltreganès a la Marxa dels Vigatans, alçant l'estendard de La Gleva, que el Santuari cedeix per aquesta ocasió, com a símbol.

Marxa de Torxes Sant Hipòlit - La Gleva: Tot seguit, el públic assistent, les columnes de combatents, els trabucaires i el regiment de Miquelets, tots ells encapçalats per l'estendard del Voltreganès i els seus portadors, formen una llarga marxa de torxes que recorrerà el centre de Sant Hipòlit, i baixarà per la Sabrosa fins arribar a La Gleva.

Ofrena floral i parlaments: Dins el Santuari, i rebuts per Mossèn Carles Izquierdo, amb diversos parlaments es ret homenatge als que van lluitar per les llibertats de la nació catalana. En aquest any del tricentenari els parlaments aniran a càrrec de: Agustí Alcoberro, Director del Museu d'història de Catalunya, Quim Torra, Director del Born Centre Cultural, Alfred Verdaguer, president d'Òmnium Cultural d'Osona, i Eulàlia Espona, coordinadora de l'ANC d'Osona. Tot seguit es fa una ofrena floral a Nostra

Senyora la Mare de Déu de La Gleva, Patrona de la Plana de Vic, en memòria dels màrtirs executats en aquell episodi històric.

ELS ANTECEDENTS

El 6 de febrer de 2011, la secció local d'Òmnium Cultural del Voltreganès va organitzar la commemoració històrica dels fets de la Gleva de 1714, en què un escamot de 120 soldats austriacistes van ser assassinats a l'entorn del Santuari de La Gleva el febrer de 1714 quan intentaven dificultar l'arribada de provisions a les tropes borbòniques que assetjaven Barcelona.

En el decurs de l'acte hi havia previst fer unes salves d'honor amb armes d'avantcàrrega. La delegació del Govern espanyol a Catalunya ho va prohibir al·legant un informe de la Guàrdia Civil que deia que aquestes armes només es podien fer servir en festes tradicionals i que aquesta commemoració no ho era.

Tant la Coordinadora de Trabucaires de Catalunya com els organitzadors van discrepar frontalment d'aquesta decisió i dels criteris emparats en una normativa estatal no adequada a la realitat catalana, que impedeixen que trabucaires participin en una celebració històrica o en un acte popular. A més, no entenien que la decisió sobre aquesta qüestió depengui d'un informe de la Guàrdia Civil.

És per això que es va aconseguir que el Parlament de Catalunya aprovés una resolució de suport.

Veure enllaç:

<http://www.omnium.cat/docroot/omnium/includes/news/fitxers/5563/Dossier-Fets-de-La-Gleva-12.pdf>

En l'edició del 2012, com a desgreuge d'aquesta injustícia, es va proposar fer el rècord

mundial oficial de salves amb armes d'avantcàrrega, i això va fer que hi hagués una gran assistència de públic i notables personalitats polítiques, socials i culturals. Així, més de 4000 persones van viure el rècord mundial de salves protagonitzat per les colles de trabucaires i de recreació històrica com els Miquelets de Catalunya. El rècord està inscrit a la World Record Academy. Es tracta d'una acadèmia dels EUA que també va validar el Lipdub per la independència. <http://www.worldrecordsacademy.org/> . També està inscrit a l'Official World Record, el primer registre de rècords català i internacional, que enguany és qui registrarà el rècord de més banderes penjades públicament per habitant.

PROGRAMA D'ACTES 4a EDICIÓ Tricentenari 2014

15 de febrer de 2014:

10h-19h MerCAT dels Fets de La Gleva i entitats.

LLOC: Al centre de Sant Hipòlit de Voltregà.

10h-18h Exposició del Memorial 1714 del Fossar de les Moreres sobre el Regne de Catalunya fins al 1714...

LLOC: A l'Ateneu de Sant Hipòlit de Voltregà.

11h Desfilada de Miquelets i regiment de cavalleria fins a La Gleva.

Tot seguit, a les 12h inauguració del Monument dels Fets de La Gleva a l'entorn del Santuari.

12.30h Presentació del llibre Vers la llibertat, recull col·lectiu de poemes independentistes. Presentat per l'autora local Bruna Generoso.

LLOC: A l'Ateneu de Sant Hipòlit de Voltregà.

16h Conferència sobre l'exposició El Regne de Catalunya fins al 1714... A càrrec de Jordi Miravet, president del Memorial 1714. Seguidament projecció inaugural del curtmetratge Vèncer o morir, produït pels Miquelets de Catalunya.

LLOC: A l'Ateneu de Sant Hipòlit de Voltregà.

17.30h Cercavila de trabucaires, gegants i capgrossos pel centre de Sant Hipòlit i les Masies fins a l'Ateneu.

18.30h a 19.15h Inauguració del Monument del 1714 al centre de Sant Hipòlit. Arribada de les columnes i els Miquelets. Representació del canvi d'estendard.

LLOC: Plaça de l'Església de Sant Hipòlit.

19.15h Inici de la Marxa de torxes fins a La Gleva.

20h Arribada i entrada al Santuari de La Gleva, ofrena floral i parlaments.

Del 8 al 15 de febrer, penjada d'estelades popular per tal d'assolir el rècord mundial de més estelades per habitant, certificat per Official World Record.

12 de febrer, 20.30h conferència: Espanya contra Catalunya, una mirada històrica (1714-2014). A càrrec dels historiadors Jaume Sobrequés i Lluís Duran, presentat per l'humorista Peyu.

LLOC: Al teatre de Sant Hipòlit de Voltregà

ELS ACTES PARAL·LELS

A banda de la commemoració pròpiament dita, i que està explicada també en aquest document, cada any la jornada pren més volada per la qual cosa es completa amb d'altres activitats paral·leles que puguin ser d'interès per al públic assistent. Per aquest tricentenari del 2014, aquesta oferta té els següents plats forts:

Rècord del món: Territori amb més banderes penjades públicament per habitant. En el marc de la commemoració dels Fets de La Gleva de 1714, i d'un altre rècord mundial que es va fer el 2012 -el rècord mundial de salves amb armes d'avantcàrrega- que també tenim registrat, la gent del territori del Voltreganès, va penjar massivament banderes als balcons per donar suport a aquell rècord que venia degut a una prohibició governamental de l'estat espanyol a Catalunya l'any anterior. Mesos més tard, aquell fet es popularitzaria i s'escamparia per tot Catalunya fins al dia d'avui. Tots els pobles exhibeixen multitud de banderes estelades per reivindicar que volen ser un estat independent. Aquest any que es commemora el tricentenari de la pèrdua de les llibertats de Catalunya el 1714, dels Fets de La Gleva al Voltreganès, i en el qual el poble català vol fer un referèndum d'autodeterminació, al Voltreganès s'han proposat fer un rècord mundial entre el 8 i el 15 de febrer per tal d'assolir la fita de ser el territori amb més banderes catalanes estelades penjades públicament per habitant. A més de reivindicar que va ser el primer territori que va deixar massivament les estelades penjades públicament. El recompte serà efectuat pels jutges d'Official World Record. Organitzat conjuntament per Òmnium Voltreganès i l'ANC del Voltreganès.

Espanya contra Catalunya: una mirada històrica (1714-2014), conferència: Dimecres 12 de febrer a 2/4 de 9 del vespre, al Teatre de Sant Hipòlit de Voltregà. Després de la polèmica generada pel títol del simposi de fa unes setmanes, el seu director Jaume Sobrequés i Lluís Duran, de la comissió organitzadora ens oferiran aquesta interessant conferència, tot plegat presentat per l'humorista Peyu i organitzat per l'ANC del Voltreganès.

MerCAT dels Fets de La Gleva i entitats: Durant tota la jornada del dissabte 15 de febrer, des de les 10 del matí a les 7 de la tarda, hi haurà instal·lades a Sant Hipòlit de Voltregà multitud de parades que conformaran un mercat autènticament català. Per una banda, s'hi podran trobar tota mena de productes de la terra, etiquetats en català i amb garantia de màxima qualitat. A més, també hi haurà estands de diverses entitats catalanes que

dediquen la seva tasca a la difusió i promoció de les tradicions, la llengua i la cultura catalanes. Durant tot el dia, també es llançaran 120 coets en memòria de cada vilatà que va morir defensant les llibertats del nostre país.

Desfilada de regiments amb cavalleria: A partir de les 11h desfilada de Miquelets i regiment de cavalleria del centre de Sant Hipòlit fins a La Gleva. Tot seguit inauguració del monument dels Fets de La Gleva a l'entorn del Santuari, a les 12h.

Vers la llibertat: El dia 15 a les 12.30h a l'Ateneu de Sant Hipòlit, es farà la presentació del llibre *Vers la llibertat*, recull col·lectiu de poemes independentistes. Presentat per l'autora local Bruna Generoso. Tot seguit, passi del documental *Els Fets de La Gleva, l'inici d'una tradició*. Realitzat per Catvideo.cat.

El Penó de Santa Eulàlia de Barcelona serà present a La Gleva: Un dels grans honors que ja té la commemoració des de fa 2 anys, és poder comptar amb la presència d'un destacat símbol de la nostra història. Es tracta del que fou la bandera de l'exèrcit català durant la Guerra de Successió, el Penó de Santa Eulàlia (patrona de la ciutat de Barcelona). Cada any el Penó de Santa Eulàlia és exposat durant tota la jornada de l'11 de setembre al mig del Fossar de les Moreres. Fa 2 anys fou la primera ocasió en què aquest símbol sortí de la capital catalana per participar en un altre esdeveniment, per la qual cosa serà un honor rebre'l de nou i veure reunits al Voltreganès els estendards de les patrones de Barcelona (Santa Eulàlia) i de la Plana de Vic (la Mare de Déu de La Gleva). Enguany, Josep Maydeu Castells rellevarà en l'honor de portar-lo a Teresa Rius.

Exposició "Regne de Catalunya fins al 1714..." del Memorial 1714, conferència i projecció: L'Ateneu de Sant Hipòlit de Voltregà acollirà durant tota la jornada aquesta interessant exposició. Amb multitud de materials explicatius sobre la història de Catalunya. La mostra intenta acostar al públic els episodis més tràgics i transcendents de la història de Catalunya. El mateix dia 15 a les 4 de la tarda es portarà a terme la conferència sobre l'exposició "El Regne de Catalunya fins al 1714..." a càrrec de Jordi Miravet, president del Memorial 1714. Seguidament es farà la projecció inaugural del curtmetratge *Vèncer o morir*, produït pels Miquelets de Catalunya.

El quadre de Carles III: El Museu del Voltreganès ha fet diversos quadres del darrer rei escollit lliurement pels catalans, l'elecció del qual va significar l'inici de la Guerra de Successió a Catalunya el 1705. Aquests quadres han estat exposats a l'Ateneu i votats popularment per la gent del municipi. El quadre guanyador encapçalarà la marxa de torxes fins al Santuari de La Gleva, on serà lliurat al director del Museu d'Història de Catalunya, Agustí Alcoberro.

Enllaços:

Vídeo promocional 2014:

<http://www.youtube.com/watch?v=3k3ncg6cAFk&feature=youtu.be>

Vegeu la resolució del Parlament, la moció de suport aprovada per l'Ajuntament de Sant Hipòlit de Voltregà, l'explicació dels fets històrics, etc. Al següent enllaç: <http://www.omnium.cat/docroot/omnium/includes/news/fitxers/5563/Dossier-Fets-de-La-Gleva-12.pdf>

Vídeo d'Òmnium Voltreganès sobre els Fets de la Gleva de 1714 :

<http://www.youtube.com/watch?v=GK0KbNrV6BA&feature=related>

Reportatge sobre Els Fets de La Gleva, l'inici d'una tradició:

<http://www.youtube.com/watch?v=pq1kTE3vAVg>

Podeu ampliar informació sobre els Fets de La Gleva de 1714 al següent enllaç:

http://ca.wikipedia.org/wiki/Fets_de_la_Gleva

Web de La Marxa dels Vigatans

www.marxadelsvigatans.cat

Web: Museu Virtual de la Guerra de Successió:

<http://www.guerradesuccessio.cat>

Contacte:

David Ventura

607607688

voltreganes@omnium.cat

Un projecte d'Òmnium Cultural d'Osona i la secció local d'Òmnium Voltreganès

ÒMNIUM

LLENGUA CULTURA PAÍS

OSONA

Voltreganès

Col.laboren:

Participen:

